KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 33.622/3

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, derde kamer, op 11 juni 2002 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "houdende het algemeen reglement betreffende het recht op maatschappelijke integratie", heeft op 17 juni 2002 het volgende advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE

AVIS 33.622/3

DE LA SECTION DE LÉGISLATION
DU CONSEIL D'ETAT

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, troisième chambre, saisi par le Vice-Premier Ministre et Ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale, le 11 juin 2002, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un projet d'arrêté royal "portant règlement général en matière de droit à l'intégration sociale", a donné le 17 juin 2002 l'avis suivant :

Volgens artikel 84, eerste lid, 2°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

Te dezen wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd

> "door de omstandigheid dat de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, die de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum vervangt, in het belang van de door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geholpen personen zo snel mogelijk en uiterlijk op 1 oktober 2002 in werking moet treden; dat het van fundamenteel belang is dat, in het kader van het beleid tot integratie van de door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geholpen personen, de gerechtigden op maatschappelijke integratie zo snel mogelijk zouden kunnen genieten van de nieuwe inschakelingsmaatregelen, onder meer wat betreft de verruiming van het toepassingsgebied van de wet, de nieuwe categorieën van gerechtigden, het recht op arbeid en de juridische bescherming die aan deze nieuwe rechten gekoppeld is; dat deze uitvoeringsmaatregelen nodig zijn en niet kunnen los gezien worden van het daadwerkelijk nastreven van de doelstellingen van de wetgever ten opzichte van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie; dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn overigens zo snel mogelijk moeten ingelicht worden over de inhoud van deze nieuwe maatregelen die ze ten aanzien van de betrokken doelgroep zullen moeten toepassen; dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn dan ook dringend het nodige moeten kunnen doen om deze nieuwe maatregelen op te nemen in hun informaticaprogramma's voor de toekenning van de daaraan verbonden toelagen van de federale Staat; dat deze besluiten dringend en onverwijld moeten worden aangenomen".

*
* *

Gelet op de korte termijn welke hem voor het geven van zijn advies wordt toegemeten, heeft de Raad van State zich moeten beperken tot de hiernavolgende opmerkingen.

*
* *

STREKKING VAN HET ONTWERP

Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit beoogt het algemeen reglement vast te stellen ter uitvoering van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie. Die wet komt in de plaats van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum.

Het ontwerp strekt ertoe de bepalingen van drie bestaande koninklijke besluiten, genomen ter uitvoering van de wet van 7 augustus 1974, te groeperen, en ze aan te passen aan de bepalingen van de wet van 26 mei 2002. Het gaat inzonderheid om :

- het koninklijk besluit van 30 oktober 1974 houdende het algemeen reglement betreffende het bestaansminimum;

- het koninklijk besluit van 9 mei 1984 tot uitvoering van artikel 13, tweede lid, 1°, van de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum en artikel 100bis, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn;

- het koninklijk besluit van 24 maart 1993 tot vaststelling van de minimumvoorwaarden en de modaliteiten waaraan de contracten betreffende een geïndividualiseerd project voor sociale integratie moeten voldoen.

Die besluiten worden geheel of gedeeltelijk [(1)] opgeheven.

RECHTSGROND

Daar het ontwerp beoogt de "algemene" uitvoering te vormen van de wet van 26 mei 2002, bieden tal van artikelen van die wet rechtsgrond voor het ontworpen besluit. Het gaat meer bepaald om de artikelen 3, 1°; 11, § 3, tweede lid; 14, § 3, derde lid; 16, § 1, eerste en tweede lid, en § 2; 17, tweede lid; 19, § 1, tweede lid, en § 4; 20, tweede

---

(1) Het koninklijk besluit van 9 mei 1984 wordt enkel opgeheven "voor wat betreft de bepalingen die van toepassing zijn op de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum" (artikel 64 van het ontwerp).

lid; 21, § 6; 23, § 1, derde lid, § 3 en § 4; 25, § 3; 26; 40, tweede lid; 44, eerste lid. Alle bepalingen van het ontwerp vinden rechtsgrond in één van die artikelen.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

1. De wet van 11 april 1995 tot invoering van het handvest van de sociaal verzekerde biedt geen rechtsgrond voor het ontworpen besluit. Het tweede lid van de aanhef, waarin naar die wet wordt verwezen, kan dan ook beter weggelaten worden.

2. In het zesde lid kan het nummer van het voorliggende advies (33.622/3) vermeld worden.

Artikel 3

In fine van 1° wordt melding gemaakt van "de informatie bedoeld in artikel 3, 6°, van de wet". Die wetsbepaling heeft het echter niet over bepaalde inlichtingen, maar over bepaalde rechten die de persoon die het recht op maatschappelijke integratie wenst te genieten, moet doen gelden.

Men schrijve dan ook : "..., met inbegrip van de voorwaarden waaraan een persoon moet voldoen om de rechten te kunnen genieten bedoeld in artikel 3, 6°, van de wet".

Artikel 6

De paragrafen 1 en 2 van dit artikel hebben eerder betrekking op de aanvraag dan op het onderzoek ervan; ze lijken dan ook eerder thuis te horen in afdeling 1 dan in afdeling 2 (2).

Artikel 15

In de tweede volzin kan duidelijkheidshalve beter geschreven worden : "... hem binnen vijf werkdagen een onderhoud toestaan", met weglating van de woorden "behalve op zaterdag, zon- en feestdagen".

Artikel 19

In de Nederlandse tekst van het eerste lid schrijve men : "zoals bedoeld in artikel 6 van de wet".

Artikel 64

Dit artikel voorziet in de opheffing van het koninklijk besluit van 9 mei 1984, "voor wat betreft de bepalingen die van toepassing zijn op de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum".

Het gedeeltelijk opheffen van een koninklijk besluit, op de wijze zoals dit in het ontwerp gebeurt, is niet bevorderlijk voor de duidelijkheid van de regelgeving en dient dus vermeden te worden.

---

(2) Voor de werkwijze van de stellers van het ontwerp pleit echter de vaststelling dat de bepaling waarvan artikel 6, §§ 1 en 2, van het ontwerp de uitvoering vormt, namelijk artikel 19, § 4, 1°, van de wet, ook voorkomt in een afdeling over het onderzoek van de aanvraag.

Artikel 64 van het ontwerp zou vervangen moeten worden door een bepaling waarbij in het koninklijk besluit van 9 mei 1984 het opschrift en de artikelen derwijze worden aangepast dat dit besluit alleen nog maar geldt ter uitvoering van artikel 100bis, § 1, van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn. Dit kan gebeuren door in het opschrift en de artikelen van het koninklijk besluit van 9 mei 1984 de verwijzingen naar de wet van 7 augustus 1974 en naar het begrip "bestaansminimum" weg te laten.

Conformément à l'article 84, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'occurrence, l'urgence est motivée

> "door de omstandigheid dat de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, die de wet van 7 augustus 1974 tot instelling van het recht op een bestaansminimum vervangt, in het belang van de door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geholpen personen zo snel mogelijk en uiterlijk op 1 oktober 2002 in werking moet treden; dat het van fundamenteel belang is dat, in het kader van het beleid tot integratie van de door de openbare centra voor maatschappelijk welzijn geholpen personen, de gerechtigden op maatschappelijke integratie zo snel mogelijk zouden kunnen genieten van de nieuwe inschakelingsmaatregelen, onder meer wat betreft de verruiming van het toepassingsgebied van de wet, de nieuwe categorieën van gerechtigden, het recht op arbeid en de juridische bescherming die aan deze nieuwe rechten gekoppeld is; dat deze uitvoeringsmaatregelen nodig zijn en niet kunnen los gezien worden van het daadwerkelijk nastreven van de doelstellingen van de wetgever ten opzichte van de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie; dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn overigens zo snel mogelijk moeten ingelicht worden over de inhoud van deze nieuwe maatregelen die ze ten aanzien van de betrokken doelgroep zullen moeten toepassen; dat de openbare centra voor maatschappelijk welzijn dan ook dringend het nodige moeten kunnen doen om deze nieuwe maatregelen op te nemen in hun informaticaprogramma's voor de toekenning van de daaraan verbonden toelagen van de federale Staat; dat deze besluiten dringend en onverwijld moeten worden aangenomen".

*
* *

Eu égard au bref délai qui lui est imparti pour rendre son avis, le Conseil d'Etat a dû se limiter à formuler les observations suivantes.

*
* *

PORTEE DU PROJET

Le projet d'arrêté royal soumis pour avis entend établir le règlement général en exécution de la loi du 26 mai 2002 concernant le droit à l'intégration sociale. Cette loi remplace la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence.

Le projet entend réunir les dispositions de trois arrêtés royaux existants, pris en exécution de la loi du 7 août 1974, et les adapter aux dispositions de la loi du 26 mai 2002. Il s'agit notamment :

- de l'arrêté royal du 30 octobre 1974 portant règlement général en matière de minimum de moyens d'existence;

- de l'arrêté royal du 9 mai 1984 pris en exécution de l'article 13, alinéa 2, 1°, de la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence et de l'article 100bis, § 1er, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale;

- de l'arrêté royal du 24 mars 1993 fixant les conditions minimales et les modalités auxquelles doivent répondre les contrats contenant un projet individualisé d'intégration sociale.

Ces arrêtés sont abrogés en tout ou en partie (1).

FONDEMENT LEGAL

L'arrêté en projet entendant pourvoir à l'exécution "générale" de la loi du 26 mai 2002, nombre d'articles de cette loi lui procurent un fondement légal. Il s'agit plus précisément des articles 3, 1°; 11, § 3, alinéa 2; 14, § 3, alinéa 3; 16, § 1er, alinéas 1er et 2, et § 2; 17, alinéa 2; 19, § 1er, alinéa 2, et § 4; 20, alinéa 2; 21, § 6; 23, § 1er, alinéa 3, § 3 et § 4; 25, § 3; 26; 40, alinéa 2, et 44, alinéa 1er. Toutes les dispositions du projet trouvent un fondement légal dans l'un de ces articles.

(1) L'arrêté royal du 9 mai 1984 est uniquement abrogé "en ce qui concerne les dispositions applicables à la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence" (article 64 du projet).

EXAMEN DU TEXTE

Préambule

1. La loi du 11 avril 1995 visant à instituer la charte de l'assuré social ne procure pas de fondement légal à l'arrêté en projet. Dès lors, il serait préférable d'omettre le deuxième alinéa du préambule, qui fait référence à cette loi.

2. Au sixième alinéa, on mentionnera le numéro du présent avis (33.622/3).

Article 3

A la fin du 1°, il est question des "informations visées à l'article 3, 6°, de la loi". Toutefois, cette disposition légale ne concerne pas certaines informations, mais certains droits que la personne qui souhaite bénéficier du droit à l'intégration sociale doit faire valoir.

On écrira dès lors : "..., y compris les conditions qu'une personne doit remplir pour pouvoir bénéficier des droits visés à l'article 3, 6°, de la loi".

Article 6

Les paragraphes 1er et 2 de cet article concernent plutôt la demande que son examen; dès lors, ils paraissent plutôt avoir leur place dans la section première que dans la section 2 (2).

---

(2) Toutefois, la constatation que la disposition que l'article 6, §§ 1er et 2, du projet met en oeuvre, à savoir l'article 19, § 4, 1°, de la loi, figure également dans une section concernant l'examen de la demande, plaide en faveur du procédé adopté par les auteurs du projet.

Article 15

Dans la seconde phrase, il serait préférable d'écrire, par souci de clarté : "... lui accorder un entretien dans les cinq jours ouvrables" et de supprimer les mots "excepté les samedis, dimanches et jours fériés".

Article 19

Dans le texte néerlandais de l'alinéa 1er, on écrira : "zoals bedoeld in artikel 6 van de wet".

Article 64

Cet article prévoit l'abrogation de l'arrêté royal du 9 mai 1984 "en ce qui concerne les dispositions applicables à la loi du 7 août 1974 instituant le droit à un minimum de moyens d'existence".

L'abrogation partielle d'un arrêté royal suivant le procédé adopté dans le projet n'est pas de nature à améliorer la lisibilité de la réglementation et sera donc évitée.

Il y aurait lieu de remplacer l'article 64 du projet par une disposition adaptant l'intitulé et les articles de l'arrêté royal du 9 mai 1984 en sorte que cet arrêté ne s'appliquerait plus qu'en exécution de l'article 100bis, § 1er, de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale. Cette adaptation peut avoir lieu en omettant les références à la loi du 7 août 1974 et à la notion de "minimum d'existence" dans l'intitulé et les articles de l'arrêté royal du 9 mai 1984.

De kamer was samengesteld uit

de Heren Messieurs	W. DEROOVER,	eerste voorzitter, premier président,
	P. LEMMENS, J. SMETS,	staatsraden, conseillers d'Etat,
Mevrouw Madame	F. LIEVENS,	griffier, greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. W. DEROOVER.

Het verslag werd uitgebracht door de H. W. VAN VAERENBERGH, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. J. DRIJKONINGEN, eerste referendaris.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

F. LIEVENS

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. W. DEROOVER.

Le rapport a été présenté par M. W. VAN VAERENBERGH, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. J. DRIJKONINGEN, premier référendaire.

DE EERSTE VOORZITTER - LE PREMIER PRÉSIDENT,

W. DEROOVER